

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 121.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 121.

РІК V.

Ч 4.

СЕРЕДА

22.

СІЧНЯ. 1913.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JANUARY 22, 1913

№ 4.

VOL. V

Замітки Редакції.

До Читачів Р.Н. в Галичині.

Дорогі Читачі „Р.Н.“! Нам тут в Канаді дуже цікаво, чи доходить до Вас регулярна наша часопись, чи не конфіскує її австрійський уряд? Видавці „Робочого Народу“ хочуть вступити в близькі зносини з товаришами робітниками і селянами у Галичині, аби як морально, так і матеріально допомагати своїм братам в боротьбі о здобуття кращого життя там у пансько-австрійським пеклі. Тому просимо Вас писати до „Р.Н.“ про всі свої болі і потреби, про всі здиригта і насильства, які виробляють над Вами вороги народні, а ми все те будемо друкувати у нашої часописі, аби уся американська Україна знала про Ваше теперішнє положення і прийшла в погребі до Вас з поміччю. Присилайте нам адреси своїх знайомих і сусідів, аби ми могли писати їм оказове число „Р.Н.“

Всі доніси, які товариші надіслали до редакції, будуть поміщені в наступних числах „Р.Н.“ В сім числах бракло нам місця.

Богато наших читачів нарікає, що не одержують декотрих чисел „Р.Н.“ — Ми скажемо, що вина се не наша. Ми висилаємо стало кожне число всім читачам. Коли Ви не одержите котрого числа, то се знак, що воно або страшилось на пошти, або хтось другий відібрав за Вас. Найлучше буде, коли сейчас напишите нам котрого числа Ви не дістали, а ми вишлемо Вам другий раз.

В нашій редакції можна набути новий річник за 1912 рік, опрацьований в красиві окладники за \$2 вже з оплаченою пошти. Спх опрацьованих річників маємо мало, бо всего тільки три.

Редакція

Рух в Манітобі.

Ограбоване Канади на \$35,000,000 урядом Бордена, можливість сего року манітобських провінційальних виборів, відгуки боротьби в Європі і збройна буржуазія в Манітобі до політичного життя. Делегати „Товариства Хіборобів“, що члени в Манітобі 10 тисяч членів, збирають ся в Бредоні на конвенцію і ухвалюють резолюції, котрими бють по голові як консервативних так і ліберальних верховодів. Дальше висловлюють ся за отворення границі між Канадою а Зл. Державами і жадають зниження тарифів на залізницях.

Передумавши близькість провінційальних виборів, ліберальна партія починає робити мітінги і іменувати кандидатів. Такий мітінг приміром відбув ся вже в Іст Селкірк.

Українська соціал-демократія теже взялась до енергійної праці. В Винніпегу зібравсь під сьох хвилю значніші сили нашої Федерації. З усіх закутин Манітоби товариші фермери зсинають редакцію „Робочого Народу“ листами, жадаючи до себе соціал-демократичних організаторів.

Дня 18 січня кількох товаришів виїхало на організацію по Манітобі і тепер пишуть нам з провінції, що не вважаючи на ту про-

вокацію, якою займаюсь сего літа буржуазні газети аби знищити соціалізм між українськими робітниками і фермерами в Канаді, всі наші товариші по відділах в Манітобі не повірили брехням, а зрозуміли, що то було тільки зрадливє підступство — і лишлись вірними червоному прапорю соціалізму. Пишуть нам дальше товариші, що відчуваєсь потреба з'їзду всіх манітобських відділів і приятелів Федерації. Головно треба обговорити справу провінційальних виборів, як також поставити на тривікішні підвали організаційну і агітаційну роботу по цій Манітобі.

Рух в відділах.

Сент Клеменс, Ман.

Дня 19 січня заходом тутешнього фермерського відділу Ф.У.С.Д. відбулось віче в сирани англійсько-канадійської маринарки. Віче односторонно висловило ганьбу консерватам і лібералам за стремління ограбувати канадійський працюючий люд будовою військових кораблів, непотрібних ні англійським, ні канадійським народам. Ухвалено про своє невдоволенє повідоми Домініляний уряд і жадати оголошення нових виборів.

Між членами відділу сильне одушевленє і стремління до організації. В п'ятницю 24 с. м. названо ще один мітінг.

Тогож дня вечером відбулось віче в тій самій справі в другім відділі Ф.У.С.Д. на колонній Гонор. Віче вислоло ухвали подібні, як в Сент Клеменс. Богато присутних заперечувало собою „Робочий Народ“.

НОВИНКИ.

В неділю відбув ся в „Квінс-Гол“ велике віче, на котрім „Рада Сімох“ заєсть публично рахунки і дєсть відповідей всім незадоволенням. Якраз тепер прийхав вже до Винніпегу т. Полодін і поволи сьох „страшну“ справу будуть вияснити ас-тайльню. Отже просить ся всіх о громадну участь.

Вже виїшло перше число „Доброї Новини“. Ми скажемо, що часопись ся представляє ся дуже краснощод до вигляду а те краснощод до змісту. Брак подібної часописі давав ся відчути в час вже від довшого часу. Ми радимо всім нашим переплатникам заперечувати собі сьох часопись, котра коштує до Канади всего півтора доляра, а певно веі будуть вдволені. Пишіть на адресу: „Добра Новина“, уллиця Різбарська 5, Львів, Austria, Galicia.

Венкуверські Товариші, прислали нам повідомлення сего видділу Тов. „Боротьби“, що вони згідні завоюю П.З. надкрукованою в 1 ч. „Р.Н.“ щоб справу зі з'їздом відложити на пізніше.

Нема то таки як наші патріоти. Куди рушать, до чого не візьмуть ся то все лишать за собою, слі! Найбільше вже приходить ся почувти наріканя на тих наших „гадукатів“ та „рілістейтників“. От на днях приходить до нас з плачем один Росіянин Іван Буш нарікаючи на знаного вже всім „консуля“ Кувіньського. Сей обідранець вже три роки як звяз на себе справу загадного чоловіка домагаєсь для него від компанії відшкодованя за знищенє ноги. Справу так повів, що чоловічина за три роки дістав всего 178 долярів наколи сама компанія говорить, що виплатила вже цовєрх 500 долярів. Деж ренита? Чоловік нині босий, голий, голоден та ще до того й хорий а пан „консуль“ Кувіньський з якимсь тим адвокатом Мудим забрали від компанії гроші і живуть собі за них. Тепер чуємо, що той самий Кувіньський продає в Саскечевані лоти. Случилось таке, що один лот потрафив продати аж всієм костюмерам. Таке шахрайство переходить вже великі границі!

На „християнську“ фірму Руський Базар люди не перестают скаржитись. Донісє покривджених не поміщуємо бо нема вже потреби. Хай тепер всі онукані стережуть ся подібних фірм на будуче.

Часописє старої Англії доносєть, що тамонні юнїї і кооперативи носєть ся з думкою сполучитись разом і спільно працювати над виавленєм робітничої клїси з неволї капіталізму. Колиб дійсно прийшло до злуки між сими робітничими організаціями, то тоді відразу ся організація числилаб 4 мільони членів і 250 мільонів капіталу. Англійські кооперативи нині розпоряджають вже досить великою сумою гроша і перєсякнені а засадами соціалізму. В лютім с. р. мають зібратись представителі обох організацій і приступити до докладнійшого опрацьованя сего плану Коли плян злуки здійснїви ся, то кожний юнїїний робітник бувби заразом і членом кооперативи, і чєрез се в случаету страйку мавби від кооперативи матеріальне понєртє. І сего треба сподіватись, бо англійські робітники з найбільшею освідомлені класово з поміж робітників цілого світа.

Така злука пролетарїату зачала би смертолюбний удар капіталізму цілої Англії.

17 січня по, 6 годинних обрадах Палата послів в конгресї Зл. Держав ухвалила вже антїеміграційний біл Борнета. Противники сего біду дуже горячо вступали проти його ухваленя та не могли нічого зробити, бо були в меньшості. Закон сей найбільш даєть ся відчути на еміграцію а Росїї. Тепер не тільки що не будуть вивєскати до Зл. Держав тих емігрантів, що не уміють читати, але і тих, що не будуть мати з собою пашпорту. Ми знаємо, що величезна часть російських емігрантів звичайно тікає з Росїї потайно. Тепер же не можливо буде їхати без пашпорту до Зл. Держав, бо завернуть назад до старого краю.

12 січня 9 миль від Галіфакса корабель Uranium наїхав на скали. Позаяк корабель не затопив ся сейчас, тому вдало ся вратувати всіх подорожних. Сорок літ тому назад, на тім-же самім місци затопило ся 600 осіб.

В Клівеленд живє 35 літ-на женщина, що породила 27 дітїи. В 12 році житїя увійшла в стан супружєський. В рік пізніше, породила вже 4 дітїи. Вона оповідає, що мати її породила 28 а бабуня 29 дітїи. Женщина ся походить з Франції.

Шпіони — перебрані за законницї, їхали потягом зі Львова до Самбора. На очі понасували каптурі щоби їх лишє як наймен-

ше було видно. В Команді одна з них висїла і почала проходжувати ся по пероні. Нагло показав ся офіційр і законниця віддала йому приписаний військовий поклін. Офіційр заняв ся сестричкою і показало ся, що законниця, а також і дві другї товаришки були перебраними мушцїнами — як показало ся — шпіонами.

Послїдні телеграми говорять, що в Константинополї прийшло до розривів. Молодогурецька партія старєсь конечно повалити сучасне правительство і відновити війну.

Мирова конференція еше не скінчена. Головно непер розходить ся вже тільки о місце Адрианополь. Представителі балканських держав, ждуть на остаточну відповід Туреччини Від сеї відповідї залежить, чи війна буде провадїтись дальше, чи ні.

В Істон, Па. живе до сїнь цїнава родина. На днях лікар Моргенстерн покликаний до хорої дитини зауважав, що дитина ся має одно серце на лівім боці а друге на правім. Здивований тим, став бадати решту родини. Нарешті вєрековав ся, що матір і двоє дітїи мають в собі кожде по два серця.

В Лос Анжелєс якась женщина, що числить 105 літ житя, віддала ся теже за молодика, що числив знова 80 літ. От молодєнька пара!

В Москві відбув ся тепер зїзд російських зодїїв. Помимо найбільшої обережности детективи таки вискрили їх всіх і посадили в ділїи „зїзд“ під каюч.

По довгих коровадах і завязтїй борбі в англійським парламенті, біл о самоуправї Ірландїї нерейшов в третім читаню. Вільностю 110 голосів ухвалено, що Ірландїя має мати самоуправу. Коли розїшлась вїстка, що Ірландїя дістала самоуправу, по декотрих містах прийшло з противниками до крївавих розривів.

В неділю, 26 січня, о 8-ій год. вечером відбув ся в Grand Opera House (cor. Main & Jarvis)

Масовий мітінг і Концерт.

Прихід призначений для страйкуючих кравців в Нью Йорку. Приходїть, а будете вдволені. В концертї візьме участь оркестра з ложєна з 22 людіи.

Краяни.
Як хочете спровадити крєвних або приятелїв до Канади, купїть для них у нас як найборше шїфкарту і вони приїдуть на весні акурат як робота отворить ся. На весні дуже повні шїфи і як тепер не купите для них шїфкарту, то они будуть мусїти дово чекати і не приїдуть аж в лїтї.

Шїфкарта з Кракова до Винніпегу тепер коштує \$56*40
Так як знаєте ми посїлаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнїше і так що люде дістануть рівні гроші.

Почта і змінне коштує разом лиш 2 центи від 1 доляра.
Люди, котрі не у Винніпегу можуть до нас прислати гроші або чеки разом з адресом в краю а ми виплємо і реценсїї пїшлемо.
Ми також продаємо шїфкарти до краю і мїняємо гроші.
Продаємо марки краєві і канадійські.
Офіс отворений щодня від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

ALLOWAY & CHAMPION
БАНКЕРИ І КОРАБЕЛЬНІ АГЕНТИ,
C. GENIK, УПРАВІТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.
Winnipeg, Man.
667 Main St.

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
 Виходить що тиждзя.
 в Вінніпегу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
 Редактор і адміністратор Ів. Навізівський.
 Передплата виносить \$2.00 на рік, за границю так само

"ROBOTCHYJ NAROD"
(THE WORKING PEOPLE).
 THE OFFICIAL ORGAN OF THE
 UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
 (Affiliated with the S. D. Party of Canada).
 THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
 Published weekly by
 THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
 at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
 J. NAWIZOVSKY, EDITOR, - AND MANAGER.
 Subscription \$2.00 a year.

Address: _____ Адресуйте: _____
"ROBOTCHYJ NAROD"
 Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

Настрій в Галичині.

Орди російського війська скопичені понад Збручем і цілою австро-російською границею, багнети, стрільби, армати, вивести звіроподібної донської козачки, жовті ципки півдиких Татар, пересувані і муштра царських подків майже похід вікнами руських хат з одного боку, а з другого розтягнена знова бова лівія австрійських регіментів від Кракова аж по Хотин. Напружене таке, що з кожною хвилиною гримнуть стріли і полетять кров, а в случаю невдачі австрійської армії, Галичина дістанеться в жертву мечам та огню. Се все робить такий настрій, що навіть декотрі наші товариші гублять голову. Буржуазія захопила провід, і прає українських та польських хлопів і робітників на заріз під гаслами „Польща“ та „Україна“.

Та страхопудна, обдасолизна українська буржуазія в Галичині, ті всі Ваєльки, що продали український народ Габсбургам, ті Романчуки, що плентались на похороні за труном Потоцького, ті Левицькі, Шухевичі та вірня пошів, що разом зуть себе націонал-демократами, подали тенер австрійському урядови руку в надії, що побити „Москаля“ дістануть в „своє“ назурі усей український народ і тоді вже самі будуть дупити скіру з Українців від Сяву аж по Кавказ.

Австрійський уряд бажає вини; в австрійській державі дуже багато вже того голодного і обдертого люду, котрий не має навіть защо втіти до Америки; і народ грозить Австрії революцією. Австрійські аристократи та буржуазія не бачуть іншого виходу увільнити себе від цієї мари, як іслати всіх тих обдертих на війну і пересилати їх з земного пекла до „небесного раю“, розбити Росію і дістати собі хоч Україну найбогатшу країну в світі, а тоді австрійські лупії будуть мати мільони нових податковців, буде конфіскація маєтків побитого ворога і ріжний рабунок. От чому австрійська буржуазія острить так зуби.

Та шумовина, що зве себе інтелігенцією то же бажає війни, бо тоді їм знайдеться багато нових посад: намісників, маршалків, докторів, адвокатів, суддів, професорів і т. п. А Шептицький з чередою своїх помісів готовить кропила наверхтати під напеський пантофель православних батюшків.

Австрійські фабриканти готовлять ся захопити в свої руки український ринок, а польські вигнати закручують вуся в надії, що знова вернеться їхня панованія „на Руси“.

Але щоб те все здобути, здобути той український маслак, треба щоб впало труном найменше два мільони народа! А щож їх се обходить? Вони знають, що ані урядники, ані інтелігенція, ані попи чи купці не будуть вбиті, бо на війну вони не підуть. Вони оставляють ся, аби опісля ділитись тільки кривавим дуном.

На війну, себто заріз і вбийство, приготували тих, котрі нічого собі з перемоги не жадають, приготували їм мільонку та сільську масу, що зве себе цисарським військом. Таку саму масу зігнав і царат над Збруч.

Тільки вони мають вбивати і бути вбитими. Не ратувати, а рабувати Україну, готовить ся „наша рідна“ буржуазія в спілці з австрійським скірдратцем.

Нам жалко, що декотрі і наші старокраєві товариші соціал-демократи дали захопити себе сему войовничому настроєви буржуазії вступуючи до якоїсь Міжпартійної Ради. І хотія ми знаємо, що в них інша ідея, чим у української буржуазії, їм хочеть ся розбити царат „труму народів“ і тому згоджують ся на випадок війни Росії з Австрією, поперти Австрію, то все-ж таки скажемо, що ся прає досить необачна.

А припустім, що не Австрія Росію, а Росія піба Ав-

стрію, то що тоді буде з соціал-демократами? — Хто лишнить ся живий тікати буде за границю. А коли знова Австрія піба Росію? Коли стане ся так, то опіянені кровю та вбийством, задоволені перемогою темні маси народа будуть славити своїх генералів та цисаря, а про соціал-демократів ніхто й слухати не хоче.

Противно, коли тенер в Австрії дусять до війни і соціалістів, не боючись зорганізованого пролетаріату, то тоді, коли сей пролетаріат ляже труном на полях війни, то буржуазія схоронивши всі свої сили а відісши перемогу над царатом, справить криваву купіль і соціалістам.

Ні! Лишіть Росію! Вона має в собі 90 мільонів хлопів і 10 мільонів робітників, котрі без помочи австрійських генералів скрутять царатову голову. Не пускайте австрійських генералів до Росії, бо вони зроблять те, що зробили болгарські генерали в Туреччині! Розбили султана, але вбили тисячі народа, вбили соціалізм і революцію.

Австрія то же мало ріжнить ся від Росії. І там і тут пекло для робочого люду.

Соціал-демократія цілого світа остро виступає проти війни, бо не було і не буде війни, в котрій биля би ся сама буржуазія а гинуть тільки пролетарі, через що ослабає опісля сила борців за соціалізм.

Щож робити колиб війна таки вибухла? На се має бути відповідь загальній страйк і революція в Росії і в Австрії. І в той час, коли в Росії готовлять ся до революції усі сили пролетаріату і селянства, то в Австрії тільки Чехи гомонять про революцію і то з національного становища.

Австрія і Росія давно уже розпочали бійку, але вони не певні в свої народи.

І колиб війна почалась, то тоді вина спаде на тих, котрі замість ширити ідею революції, ідею демократичної республіки — сотворювали Міжпартійні Ради.

І в нас ідуть тут представителі галицької української буржуазії ніби в цілі збираю грошей на „Рідну Школу“, а тимчасом цілє лишнає на боці а накликає американську Русь до попертя „мамуні“ Австрії, з котрої ми заведемо душі свої винесли.

Наше становище ось яке що до помагання:

І Росія і Австрія з торюмо народів, пеклом, в котрім гинуть мільони в тяжкій праці, голоді та безпривку. Ані Австрія ані Росія жадного попертя від нас не дістане. А на випадок війни між ними, ми кличемо робітний люд обох держав в день оголошеня війни — до революції, щоб розвалити так трон Романових як і Габсбургів, сконфіскувати ділчач всі землі, роздати хлопам, увільнити всі народи від національного гнету і встановити демократичну республіку.

Ми піпремо тільки революцію, а не війну!

Про кооперативу.

Звичайно першою формою кооперативи є артель, себто спілка декількакапітальних робітників одного фаху. Такі артелі беруть на свою руку виконувати малі контракти відповідно їхній силі. Артель найсильніше розширена в Росії. Там дуже часто подібають артелі теслярські, мулярські, рибачкі, робітників, що виладовають кораблі, і т. п. Вони беруть роботу на спілку, працюють спільно і ділять ся рівно зарібками. Для проводу в роботі вони вибирають з поміж себе одного або декількох атаманів, котрі розуміють як попровадити діло. Артель дає робітникам спромому заробити три рази більше, чим заробляють звичайні наймити, бо зиск з праці наймитів котрий контрактор кладе собі до кишені, артель ділить між своїх членів. Організація артелів, добре владаби ся в нас в Західній Канаді. Та величезна армія шуфлярів, що цілє літо працює між містами і містечками Канади, а з найгірше плачена, може легонько зорганізуватись в артель і тоді брати від міських зарядів контракт на роботи.

Столярі, мулярі, шуфлярі, огородники і т. д. можуть зорганізувати артель майже без жадного капіталу. Навітаки братись до організуваня власних трачок та використання лісових богацтв, до гірництва, браня контрактів на будову залізниць, ставлення кооперативних фабрик і великих підприємств треба капіталу, і чим більше підприємство, тим більше грошей потреба. Та се не така страшна річ. У кожного з нас лишнаєт ся з літньої роботи яка така сотка, котру опісля вимантять в нас як не агент вітлотів, то агент від асекурації. Замість того, щоб викидати на смітник кривавицю, то вложити їх разом і зберуть ся не тисячі, а мільони, котрими можна буде „заасекуравати“ себе не на смерть, а на життя.

Але кооперативний рух потребує організації далеко більшої, чим була вона між пролетаріатом догепер. Треба сильно закорінитись на місцях і алуचितись в одну величезну краєву кооперативну організацію.

Нема сумніву, що капіталісти привитають кооперативний рух, як і кожний крок робітництва до визволення брудом брехеня і всілякими заходами аби не дати своїм

невільникам скинути собі з карку ярмо. Але рух кооператив має бути рухом острим, рухом революційним, рухом пересильним ідеєю не дорібіків а визволену, не людожеретвом, а братерством, рухом плотью від плоти, коостою від кости соціалізму.

Щоби міські заряди давали роботи артелям а не контракторам, треба щоб в тих зарядах мала силу соціал-демократична партія. А щоби капіталісти згодились мати діло з артелями, треба аби всі робітники були зорганізовані в артелі, щоб контрактори не знайшли наймитів і тоді через мус звернули-б ся вони до артелів.

Кооператива має бути революційна. Ії конечна цілє має бути: „Задоволеня всіх потреб людства тільки кооперативами!“ а гасло: „Долів наємне невідільництво!“

Але не дрібні артелі чи маленькі підприємства цікаві нам як соціалістам. Нам обходять величезні фабрики Нью-Йорку, Чикаго та Монреалу, де зібрані сотки тисяч робітників. Нам цікавлять майни з тисячами гірників, тисячі робітників на залізничних дорогах. Нам обходять аби вони туртом відібрали на свою руку фабрики, майни і залізниця, а зробили з них кооперативні підприємства.

Вільям котру із чикагоських фабрик, де робить 10 тисяч пролетарів голик, обдертих, що живуть з свого \$1.25 денного зарібку. Що їм зробити? Хотія з першого погляду на них можна менше надіятись чим на десятки запіячених вінніпегських шуфлярів, то всеж таки з вітти, з величезних фабрик має йти день визволену, день вільної праці.

Фабричним невідільникам Нью-Йорку чи Чикаго не вистарчає на життя, а не то що думати зложитись на власну фабрику. Але се з безпотреби. Фабрики вже готові — треба тільки переробити їх на власність робітників. І от тут ми приходимо до точки революції.

Фабрики, майни і т. п. все має бути власністю всего народа, мають перейти в кооперативу. Для сего треба здвигнути побіч з соціал-демократичною партією величезну організацію кооперативних комітетів. В кожній фабриці, в кожній майні, повинна бути заложена „кооперативна каса“. Агітатори мають енергично рушитись по краю та розіяляти в робітничих массах незадоволеня наємним рабством. А коли буде зорганізована відповідна сила, каси наповнять ся долярами, треба приступити до забанкрутованя одного капіталіста по другім. Для сего з богато способів, про котрі говорити тенер ще не час, а котрі примусять підприємця покинути діло і передати його своїм бувшим наймитам.

Не бійтесь і не лякайтесь! Іншого порятунку для людства нема, як знищити наємну неволю, а встановити кооперативу. Нам на перешкоді стоїть наша несвідомість та дурна пословиця: „Найліпша спілка чоловік та жінка“. Се можливо була й правда там в Колбії в Карпатах, але в широкім світі, треба свідомости, адности і енергичної праці, нових звичаїв, треба скинути з себе скарадушу панського формаля, або сільського газдулі, а стати культурною сучасною людиною соціалістом.

Хай-же здвигнеть ся кооператива! Почивайте з артелів, де є сила закладайте кооперативні підприємства, а скрізь встановіть кооперативні комітети і каси. Досить тільки молоті язиками про соціалізм, починаймо його здійснати, починаймо від самих себе.

Долів найми! Хай живе спілка, згода і братерство між людьми!

Максим Горький.

Одні із королів республіки.

(Пер. М. Попович).

... Сталеві, нафтяні і всі прочі королі Сполучених Держав заведги непокоїли моє понятя. Людй у яких так багато грошей, я не міг собі представити звичайними людьми.

Мені здавало ся, що в кожного із них по крайній мірі три жолудки і шість сотки штук зубів в роті. Я був увірений, що мільонер кожного дня від шестої години рано аж до дванадцятої в ночі, увесь час, без віддыху — їсть. Він з'їдає саму дорогу поживу: гуся, індки, поросята, редьковку з маслом, пуддінгі, кейки і прочі смачні річі. До вечера він так втомить ся повертати шокрами, що приказує жувати їжу Неграм, а сам вже тільки проковтує її. Накінець, він зовсім тратить енергію і обмятого потом, задихаючого, Негри відносять його спати. А на завтра, з шестої години рано, він знова починає своє мучениче життя.

Однак і таке напруженє сил не дозволяє йому профісти навіть половиною процентів з капіталу.

Розуміють ся таке життя важке. Но — щож робити? Який змісл бути мільонером, если ти не можеш з'їсти більше, чим звичайний чоловік?

Мені здавало ся, він повинен носити білє із парчі, обпаяти його черевиків підбиті золотими дьвяхами, а на голові, місто капелюха, щопебудь із брилянтів. Эго суртук, вишитий із самого дорогого бархату, має не менше пядесяти футів довжини і украшений золотими гузиками в числі не менше трох сот штук. В сьвята він надігає відрау вісім суртуків і шість шарітанів. Розуміє

ся, оно і не личить і стієня тим, не можна-ж одівати ся

Кипеню мільонера я не свобідно можна спрятати і що потрібно... Однак, щого джентельмена по біли доброго морського корабля живи ні і штанів того сстирало, під яким оно сині квадратної мвлі. І если в самий лучший і фунтів по не маньше фунта на олен щоби їх тратили...

Пальці його рук воло силою видовають ся піс в Нью-Йорку, почує, що де — він простигає руку чербу рости не сходячи з

Смішно, що притім — який вид має голова то голова адавала ся мені злі і кости, одупевленою по то. Взагалі моє понятя пріформі. В коротких слова елястичні руки. Они обнятисли його до великої, те і жує нашу планету, облгорячу печену картофлю.

Можете собі уявити ши мільонера увидів, що

Передімною силів в старик, спокійно зложив міру сніді зморщені руки. Зів'яла скіра його л втомлена опущена шижвані щокі, в яких видні губа — оголена, безкровдо його жуучої машини же не ворухилась. Се бматовім черепі не було цю трохи недовстало се подвижне і гладке — пріго дити. Годі було скажити ся підійшло вже д

Одтий він був тако стень, годинник і зуби ньюму. Взяте разом оно як пів фунта. Взагалі те жакого із аристократич

Убір комнати, в якій роскішно, не одушевляло ось все, що можна о нє — Правдоподібно в ось яку думку викликало — То се ви... мліло очам.

— О, так! — відпов Я зробив вид, що ве

— Скілки ви мож ставив я йому питаєть

— Я не ім мяса! — маранча, яйце, мален

Його невинні дит мнюю як дві великі ка ні одной іскри брехні.

— Добре! — сказ мені по щирости і отв

— Два! — спокій — се вивні достаточ біле мясо і щонебудь

Цитара...

Моє здивованє ро ся на мене очима сьвє

— Но эсли се прі грішми?

Тоді він підвиги порушились в своїх

— Я роблю намі

— Нащо?

— Щоби зробити

— Нащо? — пов

Він нахилив ся чки крісла і, з відтін

— Ви — божевіл

— А ви? — відп

Старик похилив гвуз:

— Потішний чо виджу такого...

Відтак він підні до уший став мовчк

спокую його лиця, з маленьким чоловіком, а невеликим брилян

са, я эще зрозумів

— Чем-же ви за

— Роблю гроші

ся, оно і не личить і стісняє... Но, будучи таким багатим, не можна-ж одівати ся як всі...

Кішню міліонера я представляв собі як яму, яку вільно можна спрятати церков, Палату Сенату і все що потрібно... Однак, представляючи поам життя такого джентельмена полюбив підокладовий просторіві доброго морського корабля — я не міг уявити собі дошки ніг і штанив того сотворія. Но я думав, що простирало, під яким оно спить, повинно бути не менше квадратної мвлі. І если він жує тютюн, то, розуміє ся самий лучший і фунтів по два нараз. А если нюхає, тек не меньше фунта на оден прином. Гроші вимагають, щобі їх тратили...

Пальці його рук володіють дивним чутєм і магичною силою видовжають ся після желаня: — если він, сидючи в Нью Йорку, почув, що десь-там в Сибіра виріс долір — він простиғає руку через пролив Берінга і зриває любу рослину не сходячи з місця.

Сьмішно, що притім всім я не міг собі представити — який вид має голова того чудовища. Що еще більше, голова здавала ся мені злишньою пра тій мазі мускулів і кости, одушевленою потягом витискати із всего золото. Вагалі моє понятя про міліонера не мало закінченої форми. В коротких словах, були се передовсім довжезні еластичні руки. Они обняли весь земський простір, притисли його до великої, темної паці і та паща ссе, гриве і жує нашу планету, обливачи її жадкою слиною, як горячу печену картофлю...

Можете собі уявити моє здивованє, коли я стрінувши міліонера увидів, що се найвичайнійший чоловік.

Передімню сидів в глибокій крислі довгий сухий старик, спокійно аложивши на животі нормального розміру сніді зморщені руки, звичайної, людської величини. Зівяла шкіра його лица була делкатно виголена, втомлена опущена нижня губа відкривала добре збудовані щокви, в яких виділи вставлені золоті зуби. Верхня губа — оголена, безкровна і тонка, — чільно прилипла до його жуячої машинки і коли старик говорив, она майже не ворушилась. Его безцвітні очи не мали бров, на мавотні черепі не було волоса. Здавало ся, що тому лицу трохи недоставало шкіри і все оно — червонаве, неподвижне і гладке — пригадувало лице новонародженого дитяти. Годі було сказати — починає те єство своє житя чи підійшло вже до його кінця...

Одтіий він був також як простий смертельник. Перстень, годинник і зуби — то все золотое, яке було на ньому. Взятє разом оно вижило, правдоподобно, меньше як пів фунта. Вагалі той чоловік пригадував собою служащого із аристократичного дому Європи.

Убір комнаты, в якій він мене прийняв, не поражав розкішо, не одушевляв красотою. Меблї були солідні, ось все, що можна о ньому сказати.

— Правдоподобно в сей дім іноді заходять слоні, — ось яку думку викликали меблї.

— То се ви... міліонер? — спитав я не вірячи своїм очам.

— О, так! — відповів він ввіряючо кивачучи головою. Я зробив вид, що вірю йому і рішнвим відразу вивести його на чисту воду.

— Скільки ви можете зісти мяса на сніданє? — поставив я йому питанє.

— Я не їм мяса! — заявив він. — Кусок хлїба помаранча, яйце, маленька шклянка гербати — от все...

Його невинні дитячі очи тускло блєстїли передімною як дві великі каплї мучної води і я не видїв в них ні одної іскри брехні.

— Добре! — сказав я в недоумю. — Но, скажіть мені по щвроті і отверто — кілько разів денно ви їсте?

— Два! — спокійно відповів він. — Сніданє і обід — се вповні достачно для мене. На обід тарілька зупи, біле мясо і щонебудь солодке. Овочі. Шклянка кафи. Цигара...

Моє здивованє росло з бистротою гарбуза. Він дивив ся на мене очима сьвятого. Я перевів дух і сказав:

— Но если се правда — шож ви робите з вашими грїшми?

Тодї він піддвигнув трохи плечима, його очи живо порушились в своїх ямивах і він відповів:

— Я роблю нами еще гроші.

— Нащо?

— Щоби зробити еще гроші...

— Нащо? — повторив я.

Він нахилив ся до мене, опираючись ліктами на ручки крисла і, з відтїнком певної цікавості, спитав:

— Ви — божєвільний?

— А ви? — відповів я питанєм.

Старик похилив голову і кризь золото зубів протягнув:

— Потїшний чоловічок!... Я, може бути, перший раз виджу такого...

Відтак він підняв голову і розтягнувши рот далеко до уший став мовчки приглядати ся мені. Судячи по спокою його лица, він, видно числив себе зовсім нормальним чоловіком. В його краватці замїтив я шпильку з невеликим брилїантом. Будь той камїнь величини обдаса, я еще арозумївб щонебудь.

— Чим же ви займаєтесь? — спитав я.

— Роблю гроші! — коротко сказав він, піднявши плечі.

— Фальшивник монети? — з радістю вкрикнув я — мені здає ся, що я приближаю ся до відкритя тайни. Но ту почав він неголосно гикати. Все його тіло вздрожувало, як будь то би невидима рука лоскотала його під пахвами. Його очи часть мигали.

— Осье весело! — сказав він уснокоївшись обливачучи моє лице струєю вдоволеного погляду. — Спїтайте аще щонебудь! — предложив він і чомусь-то вядув щокви. Я подумав і твердо поставив йому питанє:

— Як ви робите гроші?

— А! Розумію! — сказав він, кивачучи головою. — Се зовсім просто. У мене желїзничї дорстї. Фермери продукують товар. Я його доставляю на ринки. Обчи слязш скільки треба оставити фермером грошїй. Ідоби він не вмер з голоду і мїг правновати дальше а все проче береш собі а перевіа. Дуже просто.

— Фермери вдоволені тим?

— Не всі я думаю! — сказав він з дитячою простою. — Но, говорят, всі люди нічим і ніколи не-можуть бути вдоволені. Завєїгда є чудики, які ворчать...

— Правительство не перешкаджає вам? — скромно спитав я.

— Правительство? — повторив він і задумав ся, потїряючи пальцями чоло. Потім, як будь то би пригадав щось-то, кивнув головою. — Ага... Сетї... в Вїлїнгтон? Ні, они не перешкаджають. Се дуже добрі хлопці... Між нами є дехто з мойого клюбу. Но їх рїдко видїш... Для того іноді забуваєш про них. Ні, они не перешкаджають — повторив він і живо з цікавістю спитав:

— А невже є правительства, які перешкаджають людям в робленю грошїй?

Я почув себе заклопотаним моєю наївністю і його мудрістю.

— Ні, — тихо сказав я, — я не про те... я видите думав, що іноді правительство повинно-би заборовати явну грабїж...

— Н-но! — заперечив він. — Се ідеалїзм. Ту се не прийнято. Правительство не має права мїпати ся в приватні справи...

Моя скромність зростала перед тою спокійною мудрістю дитяти.

— Но невже руйнованє одним чоловіком многих — приватне діло? — ввічливо запитав я.

— Руйнованє? — повторив він широко розкривши очи. — Руйнованє — се тоді коли дорогі робочі руки. І коли страїк. Но в нас є емігранти. Они завєїгда повижають платню робїтникам і радо заступають страїкуючих. Коли їх наїде сюди достачно для того, щобі они дешево працювали і багато купували — все буде добре.

Він став трохи жавїйший і меньше похожий на старика і дитя, змішаних в одній тварі. Його тонкі, темні палчї заворушились і сухий голос бистрійше затріщав в моїх ушах.

— Правительство? Се, впрочім, інтересне питанє, так. Добре правительство конечно. Оно рїшає такі задачі: в краю повинно бути стїльки народа, скільки мені потрібно для того, щобі він купив у мене все, що я хочу продати. Робїтників повинно бути стїльки, щобі менї їх не бракувало. Но — ні одного злишнього! Тодї --- не буде соціалїстів. І страїків. Правительство не повинно брати високого ціа. Все, що може дати нарід --- я сам візьму. Ось, що я називаю --- добре правительство.

(Дальше буде).

Вїйна чи мир?

(Із інтерпєляції послів Грігоровича і Вітика в справї конфїскаци часопїсї „Ворбї“.)

Вїйна чи мир? Осье питанє ставлять сотки тисячі від кількох неділь і очікують трївножно відповїди.

І все не хочєт ся вірити, що вїйна приїде, що она буде можлива.

Чи можливо, щобі сотки тисячі наших братів і батїків згинули від убїйчих куль, щобі прапнелї розшарпували на дрїбні кусні їх тіло.

Чи можливо, щобі нашї села горїли, щобі зних утїкали немїчнї жінки, дїти і старцї лишаючи своє майно на поталу озвїрїлих зольдатецкїх?

Чи можливо, що найкрасїший цвїт також і нашої нації в першїм огни буде скошений?

Чи можливо, щобі ті останки української робучої молсїджи, яка ще не покинула з голоду і розскупи свій край, що та послїдна опора нашої суспїльностї знаїде привїтне місце в масових гробах з иньшими жертвами вїйни?

Чи можливо, щобі в згарїщах і руїні вїйни згинуло культурне відродженє українського народа, якє потребує старанної опїки і не перебудє знищеня, якє грозить ак раз його територїї.

Так трївножно питають ся всі, що ще не стратили розумїнє для людскостї, правдивої любовї для свого народа і віри в будучність того народа.

Чи можливо?

І думаєш, що нікто не притакне сєму трївнжному

питаню, і думаєш, що не наїде ся ні одного голосу за знищенєм. Для кого і для якої ціа оно потрібїна.

Коли-би хто мав нападати на наш край, отодї ми самї не ставили би такого питання а примує оборони втїснув би нам сам в руки оружїя і ми в такім разі умїли би з ним обїцїт ся.

Тодї ми певно не питали би ся на що сєї вїйни.

А вина і ціа ненависть спала би на того, хто таку вїйну розпочав.

Але чи думаєш хто тепер на Австрїю нападе?

На осье питанє дїстанемо відповїд, коли приглянем ся, що пишуть ті, які хотять вїйни. Отже є люди, що хотять вїйни? Так, цілї мара таких є в Австрїї, що бажають для єї народів знищеня! Хто же се такий? В першїй мїрі сє

чорні пси — австрїйські клєрикали, іх партїя — христїянсько-соціалїна. Она від самого початку балканської вїйни юдїть в Австрїї до вїйни.

Насамперед писали христїянскї соціалїни часопїси, що мустьт бути вїйна, бо Сербїя забрала Новїбазар, той самий край, що Австрїя була віддала Турцїї при анєксії Боснїї, бо не був єї потрібний. Але коли всі почали сьміяти ся з того пляну, щобі вїйну вести за лїмат краю, який відкинено бо не був потрібний, они видумали нову причину. Сербїя мустьт зробити Австрїї місце, щобі она мала приступ до Егейского моря. Та за якийсь час покинули христїянскї писакї і задля сего вести вїйну на панєрї, а знаїшли нову причину. Вїйна мустьт бути, бо Сербї хотять пристани над адрїатїцьким морем тай задля того, бо Сербї мали зневажати австрїйского консуля і австрїйську фану.

Так вишукували ті побожні христїяни все новї штучнї причини щобі пігнати христїянскїй австрїйскїй нарід на зарїя. І нема ні одної христїянсько-соціалїної имати в цілї Австрїї, щобі писала так, як сам Христос приказував:

Не убий!

На землї мир і в чоловіцї благоволенє!

Так вїтали євангєлїстї прихїд Христа на землї і так пророкували они для часів, в яких запанує христїянсьтво.

І в Европї панує христїянсьтво а з усіх європейських держав найбільше христїянська і нопївська Австрїя проповїдує по всіх краях держави

кровопролитє!

Задля чого? Они-ж самї відповїдають: бо Сербїя домагає ся при роздїлї Балкану пристани над морем тай тому, що Сербї зневажали Австрїю.

Але і на се наїде ся спосіб, який усуне єї дражливі сїрпави без воєнного нещастя. Англія запропонуєвала всім державам, щобі зїйшли ся на конференцію і на сїй сїильнїй конференцї обговорили цілу балканську справу. Ся конференція муєла би вивайти при добрій волї вихід для дражливого питання сербської пристани. Ся конференція муєла-би виказати, хто із держав є за мєтушено в Европї, хто інтригує і чїм бажанєм є європейська вїйна. Певно жадна з держав не хотїла-би на себе взяти вїдвїчалність, що бажєє вїйну за всяку ціну. Така держава стала-би ізольована, опущена всіми иньшими.

А що до образи австрїйської, то на сє є розмїчний суд у Газї, який вже не між одною державою полагодив тїкї образи. Недавно тому погодив Нїмєччину з амерїканською державою Венецуєлю також задля спору.

І всі ті, що мають серце з народом повинні вєоди в нашїй державї впливати на правительство, щобі оно старало ся в мирнїй дорозї полагодити ся з Сербями.

Та нащо ми маємо в нашїй державї христїянських соціалїв. Всюди, де лиш виказує ся якєсь нещастє для народа, там є христїянскї приятелї, щобі то нещастє висунути на плєчї нещасного народа.

Але не лише христїянскї-соціалї підохочують австрїйське правительство до вїйни. Се христїянське ремєсло підїирають ще „щвїрї народолобїцї“, патріоти всякої мастї, між иньшими і українскї патріоти.

На Буковинї;

перша у воєнну трубу трубить разом з христїянським „Фольксблятом“ і з дїдичьским „Альгемайне Цайтунг“ українскїй „мужїцькїй“ „Народний Голос“.

Ся шматка, що ще ніколи не написала ні стрїчки в справї охорони нашого бідного народа, она в кождїм числї захвальєє вїйну.

Які підлі вороги народа ті люди, що пишуть „Народний Голос“ видно із сего, що они не нашли ні одного словечка за тим, щобі боронити „свою вітчизну“ перед руїною а „свій нарід“ перед згубою. Тї падлюки годованї правительственими грїшми ані крихтї не застановили ся, що значить вїйна для українського народа.

А щоби розбудити найнижші інстинкти в нашїм народї, то они представляють справу так, немов-би москвєський нарід мав нападати на нас. „Проклїтий кацап“, „проклїтий Москаль“ так називає віз „ворога Австрїї і Русинів“, отже не царат, не москвєське правительство є нашим ворогом а „проклїтий Москаль“.

Яке пілле туманєнє народу оправляють ті шу-бравцї видно із того, як они тою вїйною потїщають наш нарід. „Народний Голос“ пише: „В нашого цїсаря тай в его приятелїв, богу дякувати, є богато доброго вїєська так то жаден Москаль ї дабї своєї не цвзичїт ся до

квітці до нас". А дальше „ми знаємо, що ми і наше добро безпечно, доки ми живемо під опікою нашого любого монарха. Він нам татом в мирі, він буде також нашим опікуном як би прийшло й до війни".

І та українська батирня скаржить ся відтак на москоське чорносотенство. Чи з яка небудь різниця між редактором „Народного Голосу" а редактором якої небудь чорносотенно-москоської газети?

В Галичині

українські патріоти роблять службу воєнній австрійській партії під пранором революції, визволення українського народу з під царату і геґи против москальфілів.

І ніколи ще не був український патріот в такім щасливім положеню як тепер.

Коли сьпівав під львівським намісництвом „Боже буде покровитель", то робить рівночасно революційне діло.

Коли голосує в парламенті за законом насильства, то робить лише з певного обовязку против царату.

Коли вибиває шпоби по улицах москальфілам, коли денунціює підозрих людей, то й се революція, чесне демократичне діло, се услуга сповнена в цілі визволення нації.

Словом український патріот може виявити в сій хвилі всі свої людянько-підданчі прикмети, всю свою некультурність, бо тепер йому можна, він заразом „революціонер", „Всєукраїнець", „воріг царату".

Плоти таких відносин вже видні. Молоді люди, які недавно тому писали революційні проклямації, сьпівають „Боже буде" під намісництвом.

Що австрійському правительству ані не сниться ся „повалювати" царат, се заливів Полицам намісник Божинський висипуючи коновку зимної води на голови польських патріотів, що подібно як українські пригрозювали революцію сьпіваючи „Боже буде покровитель".

Напам потрібно оно: локаві в парламенті а гармантне мисо на поли битви.

Чи українські патріоти підуть за сим пагеським гаслом сьпіваючи революційні гимни против царату се для австрійських панів байдуже.

Нехай живе революція під гаслом „Боже буде покровитель"!

так кличе до українських патріотів воєнна австрійська партія.

Українські патріоти не здіють собі справи з того, що роблять і чого бажать. Они хотять будувати Україну на трувах своїх братів і дітей. Они асильють перший огонь модерної війни на свій край і свій нарід і думать іх тим снасти. Се облуда або дурнога!

Наш нарід вибавить лише мир! Мир навчить його жити і бороти ся з ворогами.

Житя наших братів і синів потрібно для нас, для праці над нашим освободженєм.

„300 літ ганьби нашої."

26-го лютого урядова Росія буде обходити ювілей 300 літнього панованія царів Романових. До того ювілею царат готовить ся дуже пишно. Російський жандарм, кат і піп, всі ті великі і маленькі демагоги, та зігнали зсильна аристократія хочуть тим святом воскресити в народах давно померщю любов до царя батюшки. Але ми певні, що „Меланка" не поможе вже кривавим душегубам. Між народом а царатом стають сотки тисяч тіней мучеників, що впали від рук Романових. Рано чи пізно, сей рід коронованх змій має ліждитись такою самою любовю від народа, як діждавсь в Мексику цісар Максиміліян, або в Франції король Людовик. І Романові діждуть ся поголовного винищення! З той причини що декотра частина наших Українців належить до православної церкви, тому православні попки і тут в Америці будуть колпачити голови своїм овецам про богопомазаніх та богообраних російських цариків, будуть дякувати богови, що притримав тих злодогів на російським троні 300 літ і будуть просити його, щоб тримав іх до кінця сьвіта. Щоб показати народови, що то за „дядя" ті російські царі Романові, щоб розбити брехні православних попів, в сльдючих чїслах „Р. Н." подамо статью тов. Дюмова: „300 літ ганьби нашої".

Ціни в Винніпегу.

Пшениця ч. 1.	83 1/2 ц.
Пшениця ч. 2.	80 1/2 ц.
Пшениця ч. 3.	72 1/2 ц.
Овес ч. 2.	31 ц.
Овес ч. 3.	28 1/2 ц.
Ячмінь ч. 3.	47 ц.
Ячмінь ч. 4.	43 ц.
Сіно за тон	\$18
Бараболі 40 ц, бушель	
Яйця сьвіжі	25 ц.
Масло найкрасше	33 ц.
Масло звичайне	23 ц.

КРАЭВІЙ ЛІКАР
Dr. G. KALICHMAN
спеціаліст венеричних хоріб, як сифіліс і т. ін. внутрішніх, хірургичних і жіночих. Операції виконує при помочі електрики. Мешкає і ординує: 453 Selkirk Ave. Телефон: Ст. Джонс 1772.

Перворядні зегармістри на північній часті Винніпегу.
Направляємо ангарки і грамофони і гарантуємо за нашу роботу. Також приймаємо замовлення з провінцій, роботу виконуємо дуже точно і перебиваємо сейчас почтою.
A. BREGER & YAMROM
810 Main St. Winnipeg, Man.

MAPLE LEAF CAFE
864 MAIN ST.
PHONE: 159 ST. JOHNS.
The best restaurant in North Winnipeg, open day and nights. Good, healthy meals at 25 cents. Special orders. \$5.00 meal ticket for \$4.00. Ice cream parlor, soft drinks.

Dr A. SILVERMAN
Русько-польський лікар. Спеціаліст венеричних, наскірних і внутрішніх недуг. Лічить також всякі недуги жіночі.
Ординує в офісі на: 395 Selkirk Ave. Телефон: St. John 1716.

DR. T. G. MOXNES
ДЕНТИСТ.
620 1/2 Main St. Winnipeg.
Двері з Loggan Ave. Витягає зуби без болю. — Говорить по польськи і німецьки.

Подаю до відома нашим людям, що я отворив на Селкірк Аве. **Бучерню і Гросерню.** Товар держу добрий і сьвіжий. Всі повинні заходити до мене тому, що я продаю о 1 цент таньше чим другі шторники. Зайдіть а переконаєтесь. Peter Groynes 291 1/2 Selkirk Ave.

Петро Вус
Адвокатська Канцелярія.
Пологоджує так старокраєві як і канадійські справи, продає шіфкарти на найліпші кораблі до старого краю і з краю, продає і купує доми, лоти і фарми і міняє за лоти в С.Р.К. Трансєона, при доплачуваню готівкою. Зголошуйтесь до:
Petro Wus
841 Main St. Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ
Николи Бубни, з села Милівані, томмацького пов. Минувшого літа перебував на фармах в Манітобі. Хто би знав де він живе тепер, хай зголосить ся до:
Dmytro Wintoniak
Box 414
Woodstock, Ont.

ПОШУКУЮ
товариша Василя Чабана, з села Милівані, томмацького пов. Весною перебував в Монреалі. Зголошуватись прошу на адресу:
Jakiw Czaban
Box 414
Woodstock, Ont.

ДЕЭ
мій товариш Дмитро Татарин, з села Милівані, повіт Товмач. Минувшої весни перебував в Винніпегу. Хто би знав де він є, або він сам, хай зголосить ся до:
Wasył Hamonyla
Box 414
Woodstock, Ont.

ПОШУКУЮ
Григора Креміньського, з села Булучана, золочівського повіту. Працював в фабриці жєлєза в місті Саїгора. Зголошуватись до:
Tytus і Glafiria Skirzyk
Ladywood, Man.

Читайте і преплачујте „Робочий Народ".

Старокрасва канцелярія.
Fenson & Schiller полагаджує сі справи: вирабляє повномочія, контракти купна і продажа, стягає довги в старім краю, продає ґрунта, вносить поданя о звільненю від асєнтерунку і від військових вправ.
Вирабляє горожанські папери.
Продає шіфкарти на найліпші кораблі і найліпші лінії до всіх частей сьвіта. —
Продаємо, купуємо і міняємо тькож доми, лоти і фарми.
Вирабляємо позички.
Пологоджуємо також всі справи судові тутейні через нашого адвоката.
Наших клієнтів обслугуємо чесно і по уміркованій ціні —
Зайдіть і переконаєтесь.
FENSON & SCHILLER
854 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 162

Важна Новина!
Руска Книгарня видала для всіх Русинів в спілці з краєвою „Галицькою Накладнею" давню пожадану в руській народній мові;
Географічний АТЛАС
проф. Д-ра М. Кордуби
в обємі 24 карт [мапи] з ладною мапою України.
Всі мапи в 8 кольорах.
Величина жєждої мапи 12 1/2 x 10 1/2 цєлів [32x26 цтм]
Уважайте
Се є одинокє і перше виданє атласу в укр. мові. Ціна дуже низька, брошурований атлас \$1.00 в полотняній оправі \$1.35.
Атлас можна замовляти тільки в Руській Книгарні.
НАШІ КАТАЛОГИ КНИЖОК І ІНСТРУМЕНТИВ ДАРОМ.
Уважайте, що у Винніпегу є лише одна Книгарня, що має книжки на складі і що Вам вишле книжки скоро — а то є стара адреса:
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

Потрібно мушчині жєнщин
до науки сльярського ремєсла. Комплетний курс в вісьмох тижнях. Користайте а спеціальної оказії, бо ми платимо процент під час науки. Знаряди даром. Інструктори — експерти, 17 літ в 45 школах.
MOLER BARBER COLLEGE
220 Pacific Ave. Winnipeg.

ЗАСНОВАНО 1882.
Перший руський банк
Гуга Ледерєр
55 Ave. B. Cor. 4th St. New York.
за найнижшою оплатою, найкорше досиляє гроші до старого краю. Також причмає гроші на процент.
Гуга Ледерєр продає шіфкарти до і з Європи на найлучші експресові кораблі по найнижших цінах. Гроші міняє за дуже малою оплатою.
Банк Гуга Ледерєра є найстаріший, найбільший і найсильніший російський банк. Він є під надглядом контролєрів Департаменту стану Нью-Йорк.
First Ruthenian Banking Office
Hugo Lederer
55 Ave. B. Cor. 4th St. New York, N. Y.

Позір! Позір!
Загальна Канцелярія
С. КОТИЛЯКА і Е. ВОЛОДИНА.
895 1/2 Main St. Winnipeg, Man.
Повідомляємо нашу публіку в Винніпегу і наших фармерів з прєвінції, що аби зволити бажаня многих, потерпівлих і обнахрованих різкими агентами та „патріотами", як також щоб дати кождому скору і чесну обслугу, ми отворили
Загальну Канцелярію.
Наша Канцелярія полагаджує всі справи, вирабляє повномочія, контракти купна і продажа, стягає довги в старім краю і тут в Канаді, продає поле робить поданя о звільненю від асєнтерунку і від військових вправ.
Продаємо, купуємо і міняємо доми, лоти і фарми.
Вирабляємо позички.
Продаємо шіфкарти на найліпші кораблі до всіх частей сьвіта.
Пологоджуємо всі судові справи через найліпших адвокатів.
Асєкуруємо від вогню і на житя.
Спеціально звертаємо свою увагу на всі робітничі справи з різними компаніями і контракторами.
Всяку пораду даємо даром. Наша адреса для переніски слєдуюча:
Zahalna Kancelaria
Box 3542 Sta B. Winnipeg, Man.

порядкове число
РІК V. Ч
З Ванкувер, В.
Старий 1912 рік мин з ним минулось все і але.
Раbam минулось злидні та міраєрія, а сль сьвіта сего минулись рпші. Остались по нїм т спомини, куна рахункє справоздань.
Тільки ми соціаліст заповнили рубрики с рахунками та справоздань за минувший рік.
Соціалістичний рух році по цілій Канаді у ся майже розбитим. По ною сего було нещє як тільки непорозумїтими, що стояли на чєлого руху.
Провідники єі, не ючи на свої обовязки, лись між собою скільгди, що власне і дало збрую до рук проти соє руху.
На цілім Заході крї рождої сторони запонї заповнює найглєбшїтїни. Де живуть на бітїники. Згасити сєй можуть тільки ті, коєли причину до крику.
Хто як хто, але „Воротьба" найбільшєх докорів та крикє котрі брак нам опєз достовірних жєрєл, робота робилась під так, що поза кулєсам нїпєгу майже ніхто не знав.
Підчас такого ведєтїної роботи й не дє всі відділи перестали ватись. Товариші, працовали з цілою тїстю притїхли на рєтяжєня, ждучи вєльво спокійніших слабішї таки цілком гались.
Але нема зла, ко

рївні гроші. Почт Люди, котрі адресом в краю Ми також продаємо Офіс отвор.
ALL
C. GE
667 Main

FUJII MICRO SAFETY